

BREVET

Falstadsenterets tilbud for videregående skoler høsten 2016

Det er nå over 70 år siden andre verdenskrig endte, og mennesker med personlige erfaringer fra krigen er i ferd med å forsvinne. Men kildene de etterlot seg i form av brev, postkort og nedskrevne tanker gir tilgang til historiene deres. Ved å utforske kommunikasjonen fra krigsårene utforsker vi ulike vitnesbyrd om en tid preget av bl.a. massedrap, lidelser, håp og kjærlighet

Okkupasjonen av Norge under andre verdenskrig utgjør et dramatisk kapittel i norsk historie. Fortellingene om krigen er mange og mangfoldige. Motstandere av regimet ble forfulgt, og mellom 1941 og 1945 satt rundt 4 200 mennesker fengslet i Falstad fangeleir. Flere var politiske fanger, noen ble arrestert som gisler, mens andre ble tatt til fange på bakgrunn

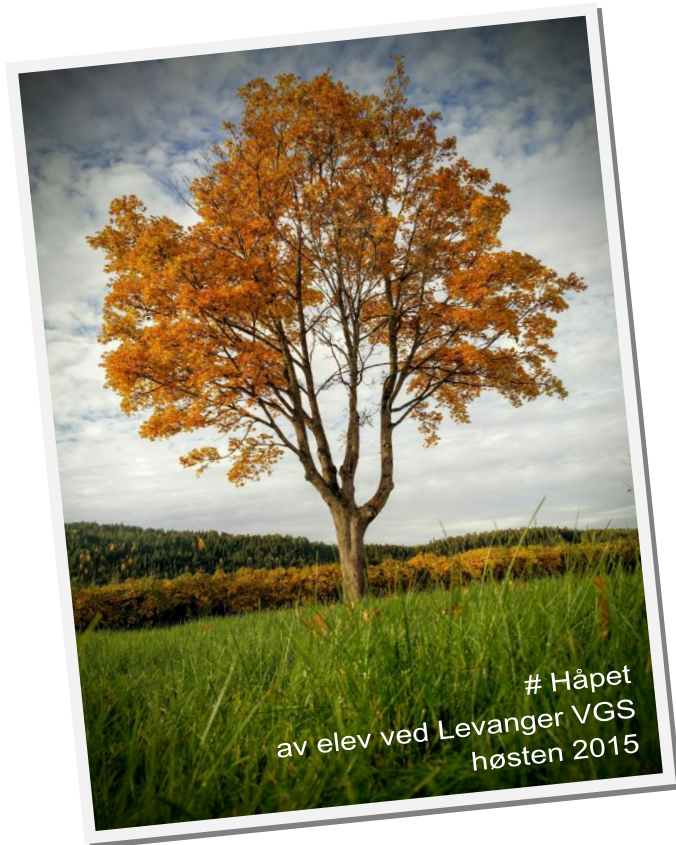
av nazistenes raseteorier. På Falstad finnes mange ulike kilder som forteller om deres opplevelser. I løpet av undervisningsdagen får elevene mulighet til å ta et dypdykk i brev og bøker, minner og memoarer. Dette utgjør grunnlaget for en innholdsrik dag som bidrar til å fremme historiebevissthet og refleksjon rundt dagsaktuell tematikk.

**«Pedagogisk sett var dette en flott dag, med det jeg føler hadde en bra måloppnåelse. Rehumanisering av ofrene på Falstad ga meg et sterkere inntrykk av menneskerettighetene som ble brutt, og ga meg et dypere syn på hvorfor vi bør arbeide imot slike ideologier»
(Elev, høsten 2015)**

Innhold og metoder

Ved å se nærmere på kommunikasjon mellom fanger og deres familier, mellom okkupasjonsmakt og sivilbefolkning, vil elever få et unikt innblikk i skjebner og tematikk knyttet til andre verdenskrig, forfølgelse og berøvelse av rettigheter. Falstadsenterets utstillinger, leirområdet og det tidligere retterstedet Falstadsbogen er sentrale elementer i undervisningen.

Gjennom en aktiv læringsprosess vil elevene utfordres til kritisk tenkning rundt kildebruk, historiebruk og minnekultur. Elevene får gjennom utforsking av brev, postkort og andre kilder bearbeide sine refleksjoner omkring Falstadhistorien og relevansen i dag. Produktene vil vises for andre elever og besøkende. Slik kan elevene legge igjen uttrykk for egne tanker på Falstadsenteret.

Mål

- Å øke elevenes kunnskap om andre verdenskrig, nazismen og Falstad fangeleir
- Å skape bevissthet og fremme kritisk tenkning omkring minnekultur og historiebruk knyttet til andre verdenskrig
- Å drøfte linjer til dagsaktuell tematikk og rettighetsspørsmål
- Å gi elevene en mulighet til å reflektere over innholdet i begrep som menneskeverd, menneskerettigheter, demokrati, rasisme og antisemittisme.
- Å øve opp ferdigheter til demokratisk deltakelse gjennom fokus på kunnskap og elevaktiverende metoder

«Det er intenst å jobbe med denne historien og faktaen, man innser hvor heldig man er og at man ikke skal ta det vi har for gitt».
(Elev, høsten 2015)

Falstadsenteret

Falstadsenteret ligger på Ekne i Nord-Trøndelag. Bygningen ble oppført på 1920-tallet som en del av Falstad skolehjem. Tyske nazister tok i 1941 i bruk bygningen som fangeleir. I krigsårene satt mer enn 4200 mennesker fra over 15 ulike nasjoner fanget

på SS Straffefangenenlager Falstad. I dag er senteret minnested, museum og senter for menneskerettigheter. Hovedvirksomheten er undervisning og forskning om fangehistorie fra andre verdenskrig, minnekultur og menneskerettighetene.